

Foto: Depositphotos

Regionalizacija

Decentralizacija je najboljše jamstvo za rast, razvoj in delovna mesta

Slovenija postaja vse bolj centralizirana, kar vpliva na vsakodnevne migracije, vrednost nepremičnin in še na mnoga druga področja, opažajo na Štajerskem. Pogoste so tudi delovne migracije čez mejo, a jih je trenutno v veliki meri zaustavil koronavirus.

Nina Šprohar

Decentralizacija javnih služb bi zmanjšala obseg dnevnih migracij v Ljubljano in bi posledično pomenila velike prihranke plačil vsakodnevnih prevozov na delo, imela pa bi tudi ekološke in druge učinke.

Dogajanje v štajerskem gospodarstvu je v letu 2019 v prvi vrsti razburkala tema regionalizacije, do katere se je opredelila tudi štajerska splošna in poslovna javnost. »Zbornica že vsa ta leta izpostavlja, da je Štajerska gospodarstvu privlačna regija, da ima odličen strateški položaj, veliko izkušenih strokovnjakov in dobrih delavcev, bogato podjetniško tradicijo ter kakovostne znanstvene in raziskovalne institucije,« poudari Aleksandra Podgornik, direktorica Štajerske gospodarske zbornice (ŠGZ), ki dodaja, da bi »v neki bolj močni, tudi v politično regijo povezani sredini, tudi gospodarstvo lažje prosperiralo in podpiralo razvoj regije, tako kot bi regija s svojo povezovalno in promocijsko vlogo lahko trasirala pot podjetjem«. Čeprav je trenutno razprava prekinjena, direktorica ŠGZ obljublja, da ni končana in se bo morala kmalu nadaljevati.

Sedeži javnih agencij bi lahko bili razpršeni po Sloveniji

V ŠGZ ugotavljajo, da postaja Slovenija vedno bolj centralizirana, kar se odraža v vsakodnevnih migra-

cijah, vrednosti nepremičnin, investicijskih vlaganjih in še na mnogih drugih področjih. »Zbornica je opozorila, skupaj z mnogimi drugimi akterji v regiji, da je decentralizacija najboljše jamstvo za rast, razvoj in delovna mesta. Opozorili smo, da je za spremembe potrebna politična volja, ki edina lahko uvede sistemske spremembe. Zakaj ne bi bili sedeži javnih agencij in drugih pomembnih javnih inštitucij razpršeni po Sloveniji?« se sprašuje Podgornikova. Decentralizacija javnih služb bi zmanjšala obseg dnevnih migracij v Ljubljano in bi posledično pomenila velike prihranke plačil vsakodnevnih prevozov na delo, imela pa bi tudi ekološke in druge učinke.

Podobne težave tudi drugje po Sloveniji

V Sloveniji v povprečju polovica delovno aktivnega prebivalstva dela v drugi občini, kot prebiva. »V grobem je iz podravske regije dnevno 10 tisoč delovnih migracij v Ljubljano in približno toliko še v sosednjo Avstrijo. Po drugi strani je na primer Maribor na tretjem mestu med občinami, v kateri imajo zaposleni delovno mesto na območju svoje občine; preko

70 odstotkov jih delo dobi v svoji občini, medtem ko jih v občini Trnovska vas in Hodoš dobi delo v občini svojega bivališča manj kot 10 odstotkov,« pravi Podgornikova.

Za Štajersko so zelo pomembne tudi čezmejne migracije. »V tujino odhajajo ljudje delat iz mnogih razlogov, od tistih, ki predstavljajo osebne izzive do tistih, ki prinašajo boljši zaslužek,« pojasnjuje Podgornikova, a dodaja, da so te aktivnosti zdaj skoraj povsem usahnile, kar je za regijo izjemno velik gospodarski upad.

Že lani so v ŠGZ tej temi posvetili veliko naporov, v luči pričakovane uvedbe evropskih direktiv v slovensko zakonodajo. Podgornikova pravi, da je bila izvedena tudi obsežna raziskava, v kateri so analizirali pomen izvoza gradbenih in tehničnih storitev ter problematike ureditve napotenih delavcev. »V njej so bili predstavljeni scenariji, kaj bi lahko prinesle spremembe zakonodaje, ki bi otežile opravljanje čezmejnih storitev,« dodaja Podgornikova. Analiza je po njenih besedah pokazala, da bi lahko prišlo do občutnejših izgub delovnih mest, tudi do izgube dobrih 13 tisoč delovnih mest.

Večina izvoza delovne sile temelji na gradbeništvu, inženiringu in transportu

»Aktualnost analize je tudi za čas in situacijo izbruha koronavirusa zelo velika. Zavedati se moramo, da je izvoz storitev za Slovenijo zelo pomemben, v preteklem letu je predstavljal več kot 17 odstotkov BDP. Prav tako pa je neto izvoz storitev (izvoz, znižan za uvoz) ključen za ohranjanje visokega presežka na tekočem računu plačilne bilance, kar pomeni, da naše nacionalno gospodarstvo s tem znižuje neto dolg,« razloži direktorica ŠGZ. Gospodarstva, ki imajo visok presežek na tekočem računu plačilne bilance, so namreč običajno izvozno zelo konkurenčna. Poleg tega je Slovenija precej bolj konkurenčna na storitvah kot pri blagu, saj presežek pri storitvah znaša 2,7 milijarde evrov, pri blagu pa 1,1 milijarde evrov.

Večina izvoza delovne sile temelji na izvozu gradbenih, inženirskih in transportnih storitev, ki predstavljajo več kot petino slovenskega celotnega izvoza storitev in skoraj 4,5 odstotka skupnega izvoza Slovenije, zatrdi Podgornikova. Iz Štajerske je večina napotitev na področju gradbenih in tehničnih storitev, predvsem v Nemčijo, Avstrijo in Italijo. »Kako in v kakšnem času se bo ta del gospodarstva regije lahko reaktiviral, bo izjemno pomembno za poslovno uspešnost in življenje celotne regije,« verjame sogovornica. gg

Čezmejne migracije so zdaj skoraj povsem usahnile, kar je za regijo izjemno velik gospodarski upad.

Aluminij je v naši **DNK**

impol
Aluminium Industry

Impol
Slovenska Bistrica
02 84 53 100
www.impol.si